

KM 225/15

Warszawa, dnia 14 lipca 2015 r.

**PREZES
URZĘDU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ**

Magdalena Gaj

DP-0330-7/14 (5)

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Przewodniczący!

W związku z otrzymanym projektem ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, mającym na celu dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 lipca 2014 r. (sygn. akt K 23/11), pozwolę sobie zgłosić następujące uwagi do przedmiotowego projektu.

1. Niektóre z proponowanych rozwiązań normatywnych należy doprecyzować poprzez zastąpienie ich określeniami precyzyjnie wskazującymi zarówno zakres, jak i znaczenie poszczególnych norm projektu. W kilku jednostkach redakcyjnych projektu użyto określenia „polska ustawa karna” (strony 1, 9, 20) oraz określenia „ustawa karna polska” (strona 29). Wydaje się, że użyte sformułowania nie spełniają zasady określoności prawa. Nie jest bowiem jasne, jakiej ustawy dotyczyć będzie przedmiotowy przepis. Odesłanie w zaproponowanej formule można bowiem interpretować jako odesłanie do wszystkich przepisów o charakterze karnym zawartych w polskich ustawach albo do przepisów ustawy z dnia 2 sierpnia 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).
2. W propozycji brzmienia przepisów dotyczących kontroli operacyjnej w art. 19 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2015 r. poz. 355 i 529) użyto niejasnego pojęcia „nadzór elektroniczny”. Pragnę zaznaczyć, iż w kontekście braku definicji tego pojęcia oraz jego niejasnego znaczenia zakres projektowanego przepisu może budzić wątpliwości interpretacyjne. Biorąc pod uwagę, iż przedmiotowy przepis wyznacza zakres czynności podejmowanych w ramach kontroli operacyjnej, która prowadzona jest niejawnie i w znaczący sposób ingeruje w prawa obywateli, należy podkreślić, że powinien być on sformułowany w możliwie najbardziej precyzyjnym stopniu. Analogiczna uwaga dotyczy przepisów zawartych na stronach 9, 20, 30, 35, 42 i 48 projektu.

3. W propozycji zmiany brzmienia art. 19 ust. 6 ustawy o Policji - w stosunku do obecnie obowiązującego art. 19 ust. 6 pkt 2 ustawy o Policji - zaproponowano skreślenie „kontrolowania zawartości przesyłek” z katalogu czynności prowadzonych w ramach kontroli operacyjnej. Natomiast w dodawanym ust. 20a w pkt 1 ustawy o Policji zaproponowano, aby dokumentację materiałów zgromadzonych podczas stosowania kontroli operacyjnej stanowiły nośniki, na których utrwalona została m. in. zawartość przesyłek. Proponowana konstrukcja może zatem budzić wątpliwości, ponieważ jeżeli kontrola zawartości przesyłek nie należy do czynności podejmowanych w ramach kontroli operacyjnej to trudno mówić o sporządzaniu dokumentacji z takich czynności podczas stosowania kontroli operacyjnej. Analogiczna uwaga dotyczy proponowanych zmian przepisów zawartych na stronach 20 i 21, 30 i 32, 35 i 37, 42 i 43 oraz 48 i 50 projektu.
4. Na stronie 4 projektu ustawy w art. 20c ust. 1 ustawy o Policji zaproponowano, aby Policja mogła mieć udostępniane dane telekomunikacyjne i pocztowe „w celu rozpoznawania, zapobiegania, zwalczania, wykrywania albo uzyskania i utrwalenia dowodów przestępstw”. Projektowany przepis dotyczy czynności w znaczący sposób ingerujących w prawa obywateli, a zatem powinien on być sformułowany w możliwie najbardziej precyzyjnym stopniu. Uwagę tę powinno się również odnieść do analogicznych przepisów proponowanych w innych ustawach.

Projektowane przepisy stanowiące podstawę udostępniania danych telekomunikacyjnych i pocztowych mogą budzić również szereg innych wątpliwości. Tytułem przykładu pragnę wskazać, iż w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154, z późn. zm) zaproponowano przesłankę pozyskiwania przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego danych telekomunikacyjnych w sposób umożliwiający bardzo szeroką jej interpretację („w celu rozpoznawania zagrożeń”).

Pragnę również wskazać, iż należy mieć na uwadze, iż precyzyjne, niebudzące wątpliwości określenie przypadków, w których dane telekomunikacyjne i pocztowe mogą być udostępniane, konieczne jest również z uwagi na obowiązek zapewnienia zgodności projektowanych przepisów z prawem europejskim. W szczególności, w odniesieniu do danych telekomunikacyjnych, należy uwzględnić przepisy art. 5, art. 6, art. 8 ust. 1 – 4, art. 9 i art. 15 dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. WE L 201 z 31.07.2002, str. 37).

5. W odniesieniu do projektowanych art. 20c ust. 2 i 3 oraz 20cb ust. 3 ustawy o Policji (strona 5 i 7) należy odnotować, że przepisy te używają pojęć „podmiot prowadzący działalność telekomunikacyjną” oraz „operator świadczący usługi pocztowe”, podczas gdy w obecnie obowiązującym art. 19 ust. 12 tej ustawy jest mowa o „podmiotach wykonujących działalność telekomunikacyjną” oraz o „podmiotach świadczących usługi pocztowe” (przepis ten nie jest nowelizowany w projekcie). W związku z tym proponuję ujedynolnić terminologię używaną w ustawie o Policji w przedmiotowym zakresie. Niniejszą uwagę należy również odnieść odpowiednio do przepisów innych zmienianych ustaw.
6. Na stronie 6 projektu w art. 20c w ust. 8 ustawy o Policji określono, że Komendant Główny Policji lub osoba przez niego upoważniona powołuje komisję, która ma niszczyć dane oraz materiały uzyskane w wyniku czynności związanych z udostępnieniem danych, które nie zawierają informacji mających znaczenie dla postępowania karnego lub nie są niezbędne dla realizacji ustawowych zadań. Z czynności komisji sporządza się protokół. W związku z tym, że w innych przepisach

projektu (art. 20ca ust. 3 oraz art. 20cb ust. 5 i 6 ustawy o Policji) dotyczących niszczenia materiałów lub danych nie została określona procedura powoływania komisji ani odesłanie do wskazanej komisji, powstaje pytanie, czy ta sama komisja będzie niszczyć materiały, o których mowa w przywołanych jednostkach redakcyjnych projektu.

7. W projektowanej zmianie art. 20da ustawy o Policji w ust. 1 w części wspólnej należy rozważyć odesłanie do odpowiedniego stosowania także art. 20c ust. 7 i 8 ustawy o Policji. Wydaje się bowiem, że także w przypadku przetwarzania danych udostępnionych w celu poszukiwania osób zaginionych należy ograniczyć okres tego przetwarzania oraz zastosować mechanizm weryfikacji dotyczącej potrzeby dalszego przetwarzania tych danych.
8. Projektowane art. 28 ust. 1 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (strona 38), art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 253, z późn. zm.) (strona 45) oraz art. 18 ust. 1 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (strona 51), dają odpowiednim służbom możliwość uzyskiwania danych telekomunikacyjnych i pocztowych, jednakże w przeciwieństwie do analogicznych przepisów proponowanych w innych ustawach, nie odnoszą się do możliwości przetwarzania tych danych (por. np. część wspólna w projektowanym art. 20c ust. 1 ustawy o Policji). W związku z tym proponuję rozważenie wprowadzenia odpowiednich zmian w tym zakresie.
9. Projektowany art. 18b ust. 6 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (strona 53) przewiduje obowiązek zniszczenia danych telekomunikacyjnych niezawierających informacji mających znaczenie dla prowadzonego postępowania. Przepis ten nie odnosi się jednak do danych pocztowych, w związku z czym wymaga uzupełnienia.
10. W ramach uwag o charakterze redakcyjnym pragnę zauważyć, że na stronie:
 - a) 13, 45, 51 – odpowiednio w: art. 10b ust. 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1402, z późn. zm.), art. 32 ust. 5 ustawy o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz art. 18 ust. 3 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym po wyrazach „usługi pocztowe” należy dodać wyraz „lub”,
 - b) 56 – w projektowanym art. 75 dc ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1404, z późn. zm.) wyrazy „w zakresie art. 180c oraz art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne” należy zastąpić wyrazem „telekomunikacyjnych” – stosownie do skrótu wprowadzonego w projektowanym art. 75d ust. 1 tej ustawy.

Z powodzeniem,

PREZES
Magdalena Gaj

Do wiadomości:
Pan Marek Wójcik
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji